

ГОДИШЕН МОНИТОРИНГОВ ДОКЛАД за 2017 г.

на Звеното за мониторинг и оценка на Областната стратегия за развитие на област Габрово

1. Въведение

Настоящият годишен мониторингов доклад за 2017 г. на област Габрово се изготвя във връзка с процеса на стратегическо планиране и развитие на социалните услуги, заложен в Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Габрово (2016-2020).

Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Габрово (2016-2020) е създадена в процес на партньорство и поставя основите на устойчив механизъм на координация между заинтересованите страни в областта (Областна администрация, РДСП, общински администрации и общински съвети, структури на Агенция за „Социално подпомагане“, местни структури на централната държавна власт, социални услуги, НПО и други) с основна роля на Областна администрация – Габрово и РДСП Габрово.

Областната стратегия за развитие на социалните услуги е съгласувана от Областния съвет за развитие с Решение №2/17.02.2016 г. и е утвърдена от Областен управител Габрово със заповед №РД-02-01-39/22.02.2016 г.

Визията на Стратегията е **осигуряване на ефективна мрежа от качествени социални услуги, достъпни за оптимален брой рискови групи, осигуряващи пълноценна интеграция в живота на общността.**

С оглед провеждане на оперативно текущо наблюдение на изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги се обособи Звено за мониторинг и оценка (ЗМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, което разполага с относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване. ЗМО е създадено със заповед №РД-02-01-90/15.06.2016 г. на Областния управител Габрово, а през 2017 г. със заповед №РД-02-01-154/29.08.2017 г. е допълнен и обновен състава му.

Аналитичният доклад е продукт на съвместните усилия на екипа на Звеното за мониторинг, който обобщава резултатите от проучването и оценката на потребностите от социални услуги в област Габрово за 2017 г.

2. Конкретните цели и задачи на системата за мониторинг и оценка са:

- Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в област Габрово
- Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:
 - Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности / услуги;
 - Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
 - Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие;
 - Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услуги-

- те, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.
- Да гарантира системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки чрез:
 - Предоставяне на конкретни препоръки за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления, дългосрочни и конкретни цели на интервенцията;
 - Препоръки и текуща, актуална информация за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки;
 - Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите в съответствие с реалните групови и индивидуални потребности;
 - Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
 - Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Мониторингът и оценката е основният подход, който ще се следва при изграждането на системата. Този подход изисква включването и обратната връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността и чувството за собственост на заинтересованите страни върху продуктите и резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

3. Извършени дейности по мониторинг на изпълнението на стратегията.

Мониторингът на социалните дейности следва заложените в Плана за действие на Звеното за мониторинг и оценка за 2017 г., приоритети и дейности.

3.1. Намаляване на капацитета на Дом за възрастни хора с умствена изостаналост, с. Батошево, общ. Севлиево

Капацитетът на дома е 43 броя потребители в началото на 2017 г. В Общинската стратегия за развитие на социалните услуги е заложено капацитета на дома да се намалява до 40 места. Услугата се развива в посока за по-качествено предоставяне на социалната услуга, като в края на 2016 година с Решение на Общински съвет гр. Севлиево капацитетът му е намален на 41 места. През месец февруари 2017 г. е получена Заповед №РД01-0216 от 22.02.2017 г. на Изпълнителния директор на АСП, с която се променя капацитета на ДВХУИ от 43 на 41 места. Капацитетът от 40 места на Дома, заложен в Стратегията за развитие на социалните услуги ще бъде достигнат през 2019 г. и 2020 г.

3.2. Пребазиране на “Регионален хоспис” ЕООД Габрово

Услугата по своята същност е ангажимент на здравна и социална дейност. Много повече е изразен социалният характер на услугата, тъй като тук не става дума за лечение на пациенти, а за грижа и възможност за облекчаване на състоянието при определено заболяване.

През 2017 г. е разработен проект за преустройство на сградата на бившия Дом за медико-социални грижи за деца Габрово за нуждите на „Регионален хоспис“ ЕООД. Предстои да се търсят средства за реализиране на строително-ремонтни дейности.

От началото на 2009г. община Трявна подпомага терминално болни пациенти от общината, желаещи да бъдат настанени в „Регионален Хоспис“ ЕООД-град Дряново. Отчита се търсене и потребност от услугата. През изминалата 2017г. е имало общо 5 лица, които са ползвали услугата с финансовата помощ на Община Трявна.

3.3. Разкриване на Дневен център за възрастни хора с увреждания в гр. Севлиево

През 2017 г. стартира предоставянето на услуга в общността „Дневен център за възрастни хора с увреждания „Добриня“ в община Севлиево” по процедура „Активно включване“. В този проект Община Севлиево е партньор на Сдружение „Социална подкрепа и информация“. Бюджетът на проекта е на стойност 391 128.00 лева и е 100% безвъзмездно финансиране. Дневен център за хора с увреждания „Добриня“ осъществява своята дейност на територията на гр.Севлиево. За неговата дейност е предоставена от община Севлиево сградата на бившето „Абаджийско училище“, която напълно отговаря като характеристики на изискванията за изпълнение на дейностите по проекта. След стартиране на проекта бяха извършени строително-монтажни работи в сградата, които включват ремонт на санитарни помещения, обособяване и ремонт на помещения за рехабилитация, столова и помещение за социални контакти и интереси, кухненски бокс, складово помещение, административен кабинет. В рамките на проекта са доставени оборудване и обзавеждане, които осигуряват нормалното функциониране на услугата. Обзавеждането е съобразено с нуждите на хората, на които ще бъде предоставяна социалната услуга, както и с капацитета на самият център. Целевата група на проекта се състои от 25 възрастни хора с увреждания от община Севлиево и техните семейства. В проекта са разписани следните дейности:

- Разкриване на социална услуга Дневен център за възрастни хора с увреждания "Добриня" в град Севлиево;
- Информирание, консултиране и подбор на кандидат-потребители на услугата в община Севлиево;
- Предоставяне на социални услуги за възрастни хора с увреждания от община Севлиево;
- Информация и публичност;
- Организация и управление на проекта.

След изтичане на проектните дейности Община Севлиево възнамерява да продължи предоставянето на услугата, като държавно делегирана дейност от 2019 г.

3.4. Изграждане на социални жилища

Изграждането/обновяването на социални жилища е включено в основния списък с обекти на Инвестиционна програма за реализация на приоритетни проекти от ИПГВР на гр. Габрово по ОП „Региони в растеж“ 2014 – 2020, съобразно сключено през 2016 г. споразумение с Министерство на регионалното развитие и благоустройството. За

реализиране на мярката през 2017 г. бе разработена и приета от Общински съвет Габрово нова Наредба за условията и реда за установяване на жилищни нужди и настаняване в общински жилища. В Наредбата са регламентирани целевите групи, реда и условията за настаняване в социални жилища. През 2018 г. предстои да бъде подготвен и подаден за оценка проект за осигуряване на социални жилища за групи в неравностойно положение.

3.5. Разширяване на Център за обществена подкрепа, гр. Дряново

През 2017 г. не бе увеличен капацитетът на ЦОП от 15 на 25 потребители, както е заложено в „Плана за развитие на социалните услуги в община Дряново за 2017г.“. Все още се очаква заповед на АСП.

3.6. Закриване на Дом за деца лишени от родителска грижа „Велика и Георги Ченчеви“ в гр. Севлиево

През изтеклата година Дом за деца лишени от родителска грижа е предложен за закриване с Решение №100/30.05.2017г. на Общински съвет – гр.Севлиево и е закрит със Заповед №РД01-0896/27.07.2017г. на Зам.-изпълнителния директор на АСП. Децата от дома са изведени в ЦНСТДМ без увреждания, гр.Севлиево и настанени в приемни семейства.

3.7. Проект „Равен шанс за всички“ в община Севлиево

През 2017 г. стартира проект „Равен шанс за всички“, който е продължение на Проекта за социално включване, финансиран от Световната банка за деца от 0 до 7 годишна възраст и техните семейства. Той се финансира по ОП РЧР и е на стойност 557135,96 лв. с продължителност до 31.12.2018 г. Услугите, които се предоставят са: „Ранна интервенция на уврежданията“, „Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания“, „Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения“, „Семейно консултиране и подкрепа“ „Индивидуална и групова работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина“, „Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията“.

3.8. „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“, Габрово

През цялата 2017 г. продължи изпълнението на проект „Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства“, финансиран по ОР РЧР 2014-2020, процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Услуги за ранно детско развитие“. В рамките на проекта в края на 2016 г. бе разкрит Комплекс за социално-здравни услуги за деца и семейства. В Комплекса се предоставят интегрирани здравно-социални услуги в подкрепа на лица, деца до 7 годишна възраст и техните родители/семейства от рисковите групи.

Проектът е със срок на изпълнение до края на 2018 г.

3.9. Личен асистент/ социален асистент

Това са социални услуги в домашна среда за хора, които са в частична или пълна невъзможност за самообслужване и/или са в риск от социална изолация.

Община Габрово - Посредством реализирането на проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“, финансиран по ОП РЧР 2014-2020г. до края на месец септември 2017 г. Община Габрово предоставя услугите личен и социален асис-

Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Габрово 2016 – 2020 г.

тент. След този период до края на 2017 г. продължи предоставянето на двете социални услуги въз основа на Споразумение между Община Габрово и Агенция за социално подпомагане.

През 2017 г. броят на лицата, ползвали социалните услуги „личен асистент“ и „социален асистент“ е 112, разпределени както следва:

- 53 лица, обслужвани от 53 лични асистента;
- 59 лица, подкрепени от 10 социални асистента;

След приключване на дейностите по проект „Подкрепа за независим живот на възрастни и лица с увреждания“ на 30.09.2017 г. предоставянето на социалните услуги „Личен асистент“ и „Социален асистент“ продължи посредством изпълнение на ПМС №137/05.07.2017 г., което регламентираше осигуряване на подкрепа и устойчивост на предоставяните услуги в домашна среда и гарантиране на грижата за лица с увреждания и самотноживеещи възрастни хора. С Постановлението бяха осигурени финансови средства от държавния бюджет за обезпечаване предоставянето на горепосочените социални услуги.

Средствата на Община Габрово бяха предоставени чрез Агенция за социално подпомагане въз основа на подписано двустранно споразумение за предоставяне на социалните услуги „личен асистент“ и „социален асистент“ на потребителите, за които е извършена оценка по правилата на операция „Независим живот“ финансирана по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020 г., и след приключване на финансирането по проекта.

Община Дряново - Предоставяне на почасови социални услуги личен/социален асистент и домашен помощник по проект „Център за интегрирани услуги“ финансиран по Договор № BG05M9OP001-2.002-0265-C01 за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ за периода 2014 – 2020 г., стартирал на 12.05.2016 г. През 2017 г. предоставянето на почасови интегрирани социални услуги продължи. Към декември 2017 г. услугата се предоставя от 21 лични асистенти, 5 социални асистента и 15 домашни помощника на потребители. Включени с интегрираните социални услуги са 68 потребители.

Услугата е със срок на изпълнение до 12.01.2018 г. Община Дряново подписа Допълнително споразумение с МТСП за удължаване срока на проекта до 30.06.2018 г., след което устойчивостта от 6 месеца ще се реализира по ПМС на Министерски съвет чрез сключване на споразумение. Към края на 2017 г. има 20 чакащи за услугата.

Община Севлиево - Проект „Независим живот за хора с увреждания и възрастни хора в община Севлиево“ по Договор № BG05M9OP001-2.002-0247-C001, схема „Независим живот“ по ОП РЧР. Проектът е на стойност 499 970,21лв. Проектът приключи на 31.12.2017 г. Потребителите на услугите личен и социален асистент са 109, обслужвани от 47 асистенти. През 2018 г. услугата се предоставя с финансиране от държавния бюджет, съгласно Постановление на МС от 20.12.2017 г.

Община Трявна - До края на месец юли 2017г. дейностите се реализираха по Проект „Център за независим живот“, финансиран по ОП „Развитие на човешките ресурси“. В рамките на проекта се предоставят почасови услуги, на лица с увреждания и възрастни хора, насочени към подпомагане и подкрепа на лицата за осъществяване на ежедневните им дейности. За изпълнение на проекта са избрани и назначени 15 социални асистенти, 13 лични асистенти. Услугите са надградени и с допълващи услуги

в дома - медицински услуги, психологично консултиране. Обхванати са лица на територията на Община Трявна и прилежащи населени места. Съгласно Постановление № 137/05.07.2017г. на Министерския Съвет и след сключено споразумение между Агенция Социално подпомагане и Община Трявна, дейностите „Личен асистент“ и „Социален асистент“ бяха подължени до 31.12.2017г.

От 01.01.2018г. съгласно Постановление № 332 от 22.12.2017г. и след сключено споразумение между Агенция Социално подпомагане и Община Трявна, продължава финансирането на дейностите „Личен асистент“ и „Социален асистент“ на територията на Общината.

3.10. Приемна грижа – областно ниво

Община Габрово в качеството си на партньор на Агенция за социално подпомагане от края на 2015 г. изпълнява проект „Приеми ме 2015“. Проектът се финансира по ОП РЧР 2016-2020 г. и е със срок за изпълнение 31.03.2018 г. Основна цел на проекта е усъвършенстване модела на предоставяне на социалната услуга „Приемна грижа“ и разширяване обхвата ѝ в страната, както и по отношение на целевите групи.

От месец ноември 2016 г. е въведен нов областен модел на управление и предоставяне на услугата „приемна грижа“ в страната. В Община Габрово е сформиран Областен екип по приемна грижа (ОЕПГ) за Област Габрово, който се състои от 1 началник екип и 5 социални работници. Двама от социалните работници са с изнесено работно място в Община Дряново – един на пълен работен ден и един на 4-часов работен ден, а останалите обслужват Община Габрово и Община Трявна.

По проекта през 2017 г. в Област Габрово не са приемани заявления от кандидати за приемни родители, тъй като утвърдените приемни семейства на територията на Област Габрово са достатъчни съгласно писмено становище на Регионална дирекция „Социално подпомагане“ до Агенция за социално подпомагане.

През 2017 г. в приемни семейства от община Габрово са настанени 4 деца. Изведени са 9 деца от приемни семейства, 6 от тях са осиновени, 2 деца са реинтегрирани в родните си семейства, а 1 е настанено в Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания.

Към 31.12.2017 г. в Община Габрово са утвърдени, 30 приемни семейства.

Община Дряново - Предоставяне на социалната услуга „приемна грижа“ продължи по проект „Приеми ме 2015“, като Община Дряново осигури необходимите условия за това в самостоятелно помещение в сградата на ДСП – Севлиево, ИРМ – Дряново.

Към 31.12.2017 г. в община Дряново има 30 утвърдени приемни семейства.

Община Севлиево

През 2017 г. в община Севлиево има утвърдени 12 професионални приемни семейства, на които работодател е Дирекция „Социално подпомагане“ - Севлиево. Център за обществена подкрепа, предоставя надграждащи обучения, супервизии и подкрепа на 12 семейства.

Допълнителен социални услуги, които не са включени към Годишния план за действие на ЗМО за 2017 г.

3.1. Увеличаване на капацитета на „Защитено жилище 1 за хора с умствена изостаналост”, с. Царева Ливада, община Дряново от 6 на 8 места.

През 2017 г. Община Дряново направи ново предложение за увеличаване на капацитета на „Защитено жилище 1 за хора с умствена изостаналост“ – с. Царева ливада, от 6 на 8 потребители, считано от 01.01.2018 г., което беше прието с Решение № 276, Протокол № 34 от 28.04.2017 г. на Общински съвет – Дряново.

3.2. Разкриване на Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания” – капацитет 25 места, гр. Дряново

През 2017г. няма решение на ОбС – Дряново за разкриване на новата услуга.

С решение №156, Протокол №18 от 29.08.2016 г. Общински съвет Дряново, дава съгласие на сдружение с нестопанска цел „Дружество за умствено и психически увредени лица” да кандидатства по реда на Наредба №12 от 25.07.2016 г., мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата и селските райони” подмярка 7,2, „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура” от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. с проект „Многофункционален център за деца с увреждания в град Дряново”. Проектът предлага за разкриване две нови услуги: „Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания” – капацитет 25 и „Дневен център за деца с увреждания – седмична грижа” – капацитет 15

3.3. Разкриване на „Дневен център за деца с увреждания – седмична грижа” с капацитет 15 места, гр. Дряново

Услугата не е разкрита през 2017г. Предложения до ОбС – Дряново за разкриване на две нови услуги: „Дневен център за деца и младежи с увреждания“ с капацитет 12 потребители, считано от 01.04.2018 г. и „Дневен център за деца и младежи с увреждания – седмична грижа“ с капацитет 10 потребители, считано от 01.04.2018 г.

3.4. Промяна на вида и капацитета на социална услуга в общността от „Дневен център за стари хора” с капацитет 40 места в „Дневен център за пълнолетни хора с физически увреждания” с капацитет 30 места в община Дряново.

С писмо 48 00-3/09.01.2017 г. Сдружение Дружество за социално подпомагане“ – Дряново прави предложение за преобразуване на социалната услуга в общността „Дневен център за стари хора“ в „Дневен център за пълнолетни лица с физически увреждания“ с капацитет 30 потребители. Това предложение е прието с Решение № 237, протокол № 28 от 30.01.2017 г. на Общински съвет Дряново, като през 2017 г. услугата не е преобразувана. Във връзка с чл.36 ал.2 т.2 буква Б и чл.36в ал.3 т.1 от Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане, Общински съвет – Дряново променя вида на социалната услуга от „Дневен център за стари хора” в „Дневен център за пълнолетни хора с физически увреждания” с капацитет 30 лица.

3.5. Наблюдавано жилище в община Габрово

През 2017 г. бе прекратена дейността на социалната услуга „Наблюдавано жилище“. Услугата се предоставяше от Фондация за социална промяна и включване – София. Поради прекратяване на финансирането през месец 04.2017 г. Фондацията

депозира в Община Габрово писмо за прекратяване на договора за предоставяне на услугата.

3.6. Домашен социален патронаж в община Габрово

Предвид засиления интерес към ползване услугите на Домашен социален патронаж и формиране на листа на чакащи, считано от 01.01.2017 г. е увеличен капацитетът на услугата от 200 на 225 места. В края на 2017 г. отново поради непокриване потребностите на общността и наличие на значителен брой чакащи лица за ползване услугите на патронажа са предприети повторни действия за увеличаване на капацитета от 225 на 275 места, считано от 01.01.2018 г.

3.7. Домашен социален патронаж в община Севлиево

Домашен социален патронаж гр.Севлиево, функционира с капацитет 350 места и е предназначен за стари хора с увреждания и/или със затруднения в самообслужването, които имат нужда от грижа в семейна среда или за самотно живеещи стари хора в отдалечени населени места чрез мобилен екип. Финансирането на дейностите на Домашен социален патронаж е от общинския бюджет. През 2017 г. услугите на патронажа са използвали средно 297 души. Домашен социален патронаж - гр. Севлиево обслужва града и следните населени места в общината: селата Агатово, Бериново, Богатово, Градница, Дамяново, Добромирка, Душево, Идилево, Кормянско, Крамолин, Крушево, М. Вършец, Младен, Петко Славейков, Ряховците, Сенник, Столът и Хирево. Към патронажа продължава да функционира и звеното за услуги в домашна среда, услугата „Домашен помощник“. В ДСП гр.Севлиево се предоставя и услугата „Обществена трапезария“ по проект „Предоставяне на топъл обяд за нуждаещите се в община Севлиево“, чрез който се оказва подкрепа на 54 бедни и социално слаби лица в общината. Проектът се финансира от Оперативната програма за храни и/или основно материално подпомагане от Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица и е на обща стойност 82019,52лв., с времетраене до края на 2019г.

3.8. Проект „Топъл обяд“ в община Габрово

И през 2017 г. година продължи предоставянето на услугата „топъл обяд“ в община Габрово. С анекс, считано от 01.05.2017 г. срокът за предоставянето беше удължен до 31.12.2019 г. Увеличен беше и капацитетът ѝ на 180 потребители.

За потребители в обществената трапезарията се включват лица от следните групи:

- лица и семейства на месечно подпомагане по реда и условията на чл. 9 от Правилника за прилагане закона за социално подпомагане;
- лица с доказана липса на доходи и близки, които да се грижат за тях, установено от дирекция „Социално подпомагане“ Габрово;
- самотноживеещи лица и семейства, получаващи минимални пенсии - за осигурителен стаж и възраст; за инвалидност; наследствени пенсии; пенсии, несвързани с трудова дейност;
- скитащи и бездомни лица.

Установяването на правоимащите лица от горепосочените целеви групи се извършва от Дирекция „Социално подпомагане“ Габрово. При наличие на трудноподвижни потребители в обществената трапезарията, които нямат възможност да получават лично или с чужда помощ топлата храна е осигурено доставянето на храната до дома на лицата.

Едновременно с основната дейност в рамките на проекта се осъществяват и съпътстващи мерки, включващи подкрепа, съдействие, индивидуално и групово консултиране, съобразно конкретните нужди и проблеми на потребителите на услугата. Посредством реализирането на съпътстващите мерки се стимулира социализацията и обществената интеграция на представителите на целевите групи.

Реализацията на дейностите по проекта допринася за подобряване качеството на живот и задоволяване на потребностите от храна на хора, които не могат да си я осигурят сами. Към 31.12.2017 г. услугата работи на пълен капацитет от 180 потребители.

4. Услуги, които не са включени в Плана на ЗМО за 2017г.

4.1. С Решение № 386, Протокол № 48 от 22.12.2017 г. на Общински съвет – Дряново е променено наименованието на специализираната институция, предоставяща социални услуги от „Дом за възрастни с психични разстройства“ в „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“, както и капацитета на „Дом за пълнолетни лица с психични разстройства“ - с. Радовци, общ. Дряново” от 110 /сто и десет/ потребители на 104 /сто и четири/ потребители, считано от 01.04.2018 г. Необходимостта от намаляване на капацитета на „Дом за възрастни с психични разстройства“ е заложена в „Общинска стратегия за развитие на социалните услуги на територията на община Дряново 2016-2020“. Това е съобразено с Национална стратегия за дългосрочна грижа и Аналитичен доклад на социалните услуги, държавно делегирана дейност за пълнолетни лица към 31 май 2017 г.

4.2. Във връзка с Постановление на Министерски съвет № 246 от 2 ноември 2017 г. за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане в Област Габрово стартира поэтапната промяна в наименованията на специализираните институции за възрастни, където думата „възрастни“ се заменя с „пълнолетни лица“.

4.3. **Комплекса за социални услуги за деца и семейства в община Севлиево** включва социалните услуги „Център за обществена подкрепа“, „Наблюдавано жилище“ и „Дневен център за деца с увреждания“.

Център за обществена подкрепа (ЦОП) - Севлиево – Предоставя социалната услуга за деца и семейства в риск, целяща превенция на изоставянето, на насилието и отпадане от училище; деинституционализация и реинтеграция на деца; обучение в умения на самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции; консултиране и подкрепа на семейства в риск; оценяване и обучение на бъдещи приемни родители и осиновители; консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви. Капацитетът на услугата е 40 места. През 2017 г. екипът на Център за обществена подкрепа - Севлиево е работил по 158 случая. През годината са постъпили 110 направления и заповеди за предоставяне на социална услуга в ЦОП, като 52 са нови случаи, а 58 са за продължаване на работата. Средномесечно броят на случаите варира между 52 и 77, което представлява натовареност от 30 до 90% над капацитета. Проведени са общо 1803 консултации по отделните направления, от тях 494 психологически и 1309 социално-педагогически. Специалистите извършват ежедневно работа на терен по предварително изготвен график за домашни посещения.

Наблюдавано жилище (НЖ) – социалната услуга за младежи, напускащи ДДЛРГ и младежи в риск от общността, насочена към социално-психологическо и професионално консултиране на младежите, настанени в НЖ и подкрепа в прехода им към самостоятелен живот се реализира успешно през 2017, въпреки намаления брой потребители. Капацитетът на услугата е 4 места. Услугата „Наблюдавано жилище“ през 2017 г. са ползвали общо трима потребители – двама младежи и една девойка. Двама от потребителите са настанени през 2017 г., (един младеж през месец януари 2017 г. и една девойка през месец юни 2017 г.), а единият младеж – от предходната година). Един от ползвателите напусна по собствено желание през месец август 2017 г. с мотив, че има възможност да работи в чужбина. В края на 2017 г. услугата ползват двама потребители. През годината са проведени 6 заседания на Комисията по прием и настаняване на младежи в „Наблюдавано жилище“ за обсъждане и вземане на решения за настаняване на нови потребители и продължаване срока за ползване на услугата на вече настанените. Социалният работник е провел 185 консултации с настанените младежи (183 индивидуални и 2 групови), както и 65 домашни посещения.

Дневен център за деца и младежи с увреждания (ДЦДМУ) – социална услуга, която предлага целодневна грижа за деца и младежи с увреждания. Капацитетът на услугата е 24 места. През 2017 година броят на преминалите потребители в ДЦДМУ е 26 - 20 деца и 6 младежи. Разпределението според вида на ползваните услуги е следното: 9 деца и младежи ползват целодневна грижа; 6 – полудневна и 11 - почасови услуги. Мултидисциплинарният екип работи с децата индивидуално и групово в съответствие с разработените планове за предоставяне на услугата, съобразно възможностите и потребностите на всяко дете и младеж. През 2017 година се проведе процедура за избор на доставчик на услугите в Комплекса за социални услуги. В конкурса взе участие единствения кандидат „Международна социална служба- България“ и с него чрез пряко договаряне бе сключен договор за управлението на комплекса за срок до 27.09.2020 г. съгласно Договор №ТД-155/18.09.2017г.

4.4. ЦНСТДМУ гр.Севлиево – Центърът функционира като държавно делегирана дейност и предоставя услуги в среда близка до семейната на деца и младежи с увреждания. През годината капацитета на услугата се запазва на 12 места и 2 места за спешен прием. Потребителите на услугата през 2017 г. са 12, като 3 от тях са деца и 9-ма младежи и девойки. Децата и младежите посещават помощно училище в с. Ново село, област Велико Търново, а през лятото ДЦДМУ в гр. Севлиево.

4.5. ЦНСТДМ гр.Севлиево - децата от центъра в края на 2017 г. са 12. Капацитета на центъра е 12 места. Капацитета на услугата е пълен от м.юли, когато след закриването на ДДЛРГ четири от децата са настанени в центъра. В центъра е създадена среда близка до семейната, в която децата получават индивидуализирана грижа, подкрепа за личностно развитие и изграждане на умения за самостоятелен и независим живот.

5. Извършени дейности по мониторинг на изпълнението на стратегията.

Една от задачите на Звеното за мониторинг и оценка е да извършва наблюдение на социалните услуги и да прави препоръки за тяхното подобряване. В тази връзка през 2017г. екипът на звеното за мониторинг и оценка извърши посещения на място във функциониращи социални услуги и реализира работни срещи с управителите на социални услуги и ръководители/ експерти в общинските администрации. Извършен

беше мониторинг на социални услуги на територията на общините Габрово и Севлиево. В процеса на събиране на необходимата информация са използвани количествени и качествени методи. На работните срещи ръководителите и експертите от общинските администрации споделиха със Звеното за мониторинг и оценка както трудностите, с които се сблъскват при предоставянето на социалните услуги, така и подобренията които са направили.

Необходимо е да се уточни факта, че посещенията на ЗМО през 2017 г. са еднократни и отразяват развитието на дейностите по социалните услуги към момента на посещенията. Общините продължават работа по развитие на социалните услуги и всички неотразени промени в мониторинговия доклад за 2017 г. ще се отчетат в следващия.

На територията на община Габрово на 30.08.2017 г. посетени бяха :

- Дом за възрастни хора с физически увреждания
- Дневен център за деца с увреждания
- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи
- ЦНСТ за деца с увреждания в кв. Трендафил

На територията на община Севлиево на 09.06.2017 г. бяха посетени:

- Центровете за настаняване от семеен тип за възрастни хора с психични проблеми 1 и 2 в с. Батошево
- Дом за възрастни хора с умствена изостаналост в с. Батошево
- Дом за стари хора в с. Стоките
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора с физически увреждания 1 и 2 в с. Столът

На територията на община Габрово на 25.10.2017 г. посетени бяха :

- ЦСРИ към Клуб на слепите в България;

От тези срещи могат да се направят следните изводи:

Община Габрово:

В Дома за възрастни хора с физически увреждания е правена проверка от АСП с много добри отзиви. Препоръките са били свързани с осигуряване на обучение за персонала и отстраняване на влага в стаята за отдых на служителите. Директорката обясни, че няма как да проведе общо обучение за всички, защото няма да има кой да обслужва потребителите, а индивидуално обучение би било много скъпо. Тя предложи общината да проучи нуждата от обучения и в останалите услуги и да бъде проведено общо обучение, за да има по-добра финансова обосновааност на разходите. Домът има нужда от освежителен ремонт. За целта са нужни около 50 000 лева. Има нужда и от автомобил, в който могат да влизат инвалидни колички.

В Дневен център за деца с увреждания и ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи са настанени предимно деца от други области. Случаите са наистина много тежки, но констатирахме подобряване състоянието на дете, което е постъпило преди 3 месеца в услугата. Смятаме, че персоналетът е изключително отдаден и внимателен и това си личи по контакта им с

потребителите. Базата е много добра, съхранена е във вида, в които беше при откриването на услугите през 2015 г.

В ЦНСТ за деца с увреждания в кв. Трендафил констатирахме, че едно от децата в много тежко състояние се нуждае от постоянни медицински грижи и би могло да бъде настанено в ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи. От посещението на ЗМО в ЦНСТ-то през 2016 г. няма сериозни щети на базата и оборудването, въпреки агресивността на някои потребители. В сравнение с предишното посещение през 2016 г. децата изглеждаха по-активни и ведри.

Община Севлиево:

Посещението беше с цел ЗМО да добие представа как се развиват услугите за възрастни хора, базирани извън общинския център. ЦНСТ-та в с. Столът са в отлично състояние, а тези в Батошево са в много добро състояние, като очакваният ремонт ще успее да предотврати проникването на влага и да създаде по-голям комфорт за потребителите. При услуги, в които са настанени възрастни хора с умствени проблеми, едно от основните предизвикателства, е да се опази материалната база възможно най-дълго. Изводът от посещението на социални услуги в община Севлиево е, че се предлага доста широк спектър от услуги за пълнолетни лица с различни потребности. Направени са първите стъпки към деинституционализация на възрастни хора в общината, като моделът засега работи много добре. Прави впечатление, че община Севлиево подкрепя услугите и търси възможности за подобряването на живот на хората в институциите.

6. Резултати и изводи.

В четирите общини в област Габрово са приети годишни общински планове за развитие на социалните услуги през 2017 г.:

- **За община Габрово:** Решение № 67/27.04.2017 г. на Общински съвет – Габрово (Заседание №5).
- **За община Дряново:** Приет с Решение №283/28.04.2017 г. на Общински съвет – Дряново (Протокол №34);
- **За община Севлиево:** Решение № 084/02.05.2017 г. на Общински съвет – Севлиево (Протокол №4);
- **За община Трявна:** Решение № 65/25.04.2017 г. на Общински съвет – Трявна (Протокол №4).

За област Габрово могат да се направят следните изводи:

- Поради демографската характеристика на региона през годините се правят стъпки за развитие на социални услуги, насочени към самотните възрастни хора и хора с увреждания;
- В повечето общини се предприемат действия за подобряване на качеството на предоставяне на социалните услуги;
- Продължава грижата за стари хора, настанени в специализирани институции и поетапно започна планираното намаляване на капацитетите на тези институции, но върви с много бавни темпове. Причините за това са, че се увеличава броят на пълнолетните лица и старите хора (включително с увреждания), а все още не е стартиран процесът по изграждане на ЦНСТ-та и ЗЖ, в които да бъдат извеждани. В момента е прекратен приемът на нови потребители в някои от резидентните услуги.;

- Продължават да се развиват социалните услуги по превенция, които оказват подкрепа на родители и деца в отглеждането и възпитанието, услуги за деца в риск и отпадане от училище, информиране на децата за техните права и отговорности, услуги за осмисляне на свободното време на деца;
- Продължават да действат и да се развиват социални услуги по превенция на рискови групи (млади майки с риск да изоставят децата си, самотни родители с нисък социален статус и нисък родителски капацитет; подкрепа на осиновители, родители на деца с отклоняващо се поведение);
- Основна задача пред доставчиците на социални услуги е повишаване на качеството, максимална ефективност, гъвкавост, мобилност, регулярни обучения на всички служители, осигуряване на супервизии.
- През 2018г. изтичат сроковете за изпълнение на проектите, по които се финансират услугите „Социален и личен асистент”, „Приемна грижа”. Предстои да се гарантира тяхната устойчивост чрез осигуряване на нови източници на финансиране.
- Актуализирани са капацитетите на социални услуги за възрастни и деца в общността съгласно нуждите, като в част от услугите са извършени и подобрения на материално-техническата база